

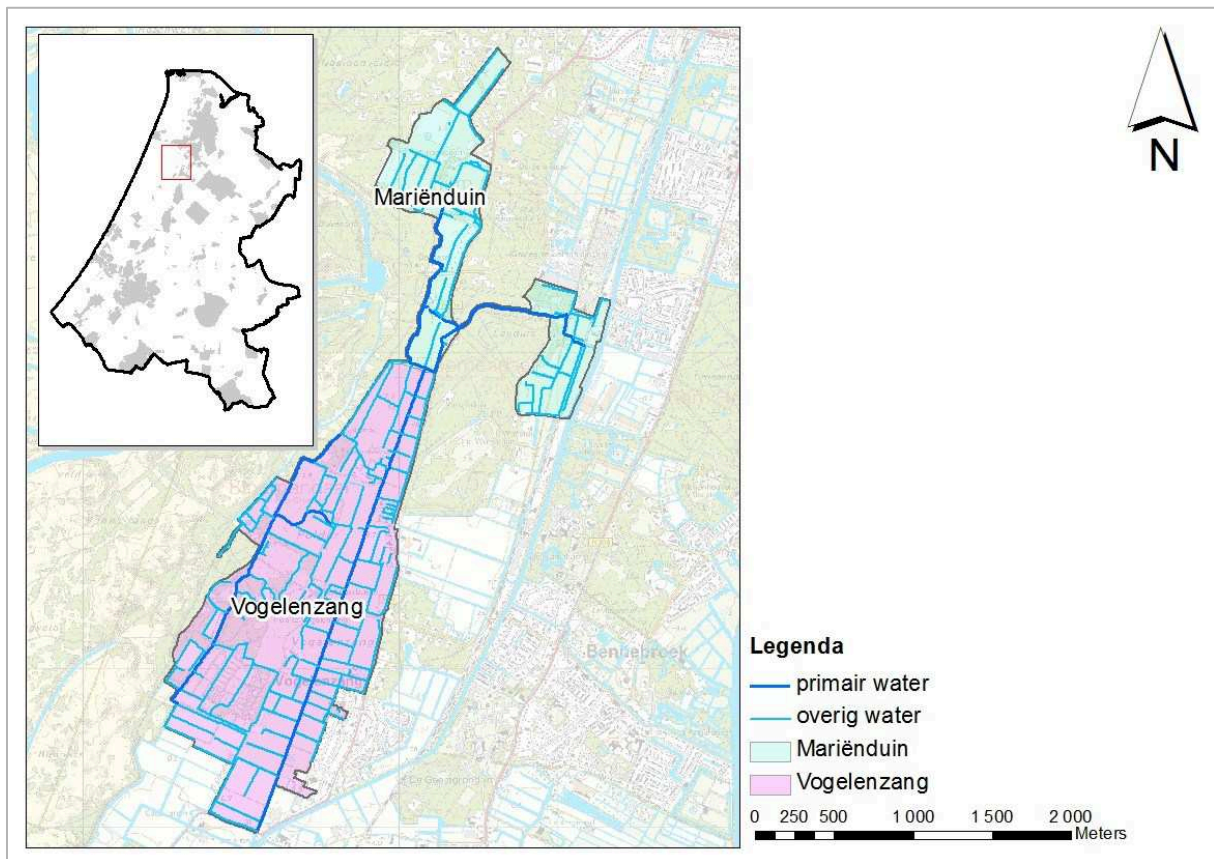
M E M O

Reg.nr.:	14.71682	Projectnummer:	99988
Aan:	College van D&H en Commissie Voldoende Water		
Van:	Laura Huigens (Proces & Omgeving)		
Cc:			
Onderwerp:	Samenvatting toelichting peilbesluiten Mariënduin en Vogelenzang		
Datum:	15 oktober 2014	Dossiernummer:	DIG-3641

Samenvatting toelichting peilbesluiten Mariënduin en Vogelenzang

Inleiding

De watergebiedstudie Zuid-Kennemerland wordt uitgevoerd om voor dit gebied de wateropgave in beeld te brengen. In de studie worden de waterberging en de waterhuishouding (NBW-opgave) en het hydraulisch systeem integraal bekeken. Waar nodig worden nieuwe peilbesluiten opgesteld. Voor de polders Mariënduin en Vogelenzang gelden op dit moment geen peilbesluiten.

Figuur 1 Polders Mariënduin (noordkant) en Vogelenzang (zuidkant)

Gebiedsbeschrijving

Mariënduin en Vogelenzang zijn gelegen in de binnenduinrand, een zandig overganggebied tussen het grootschalige en natuurlijke duinlandschap en het grootschalige polderlandschap van de Haarlemmermeer. Het gebied kenmerkt zich door verspreide bebouwing en grasland in een natuurlijke en bosrijke omgeving. Op de meest

M E M O

zuidelijke percelen van het gebied worden bloembollen geteeld. Het gebied is relatief hoog gelegen en kent een relatief groot maaiveldverloop van noord naar zuid en van west naar oost. Het ruimtelijk beleid is gericht op behoud van de huidige inrichting, met het accent op behoud van het cultuurhistorisch erfgoed.

De bestaande natuur in het gebied is onderdeel van Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid, dat onder andere ook de aangrenzende Amsterdamse Waterleidingduinen en Landgoederen Woestduin, Vinkenduin, Leyduin en Koekoeksduin omvat. De watergerelateerde instandhoudingsdoelen voor dit gebied betreffen vochtige duinvallen en daaraan gerelateerde flora en fauna.

Watersysteem

De polders Mariënduin en Vogelenzang zijn geen standaardpolders. Beide liggen boven boezempeil. Het watersysteem van de polders volgt in grote lijnen het maaiveldverloop. De optredende peilen zijn aan het westen van Vogelenzang en in het noorden van Mariënduin aanzienlijk hoger dan in het lagere zuidoostelijke deel van het gebied: het watersysteem kent over een korte afstand een verval van ca. 2 m NAP naar ongeveer 0 m NAP. Diverse stuwen houden het water op peil en kunnen gebruikt worden om het water te verdelen over verschillende watergangen.

Van oudsher zijn Mariënduin en Vogelenzang twee gescheiden gebieden. In de huidige situatie zijn de gebieden met elkaar verbonden via een kleine duiker. Hiermee kan water van het hoger gelegen Mariënduin naar Vogelenzang gevoerd worden. Dit water kan gebruikt worden om het noordelijke deel van Vogelenzang 's zomers van water te voorzien. Dit gebied kan, vanwege het peilverschil, niet bediend worden door het inlaatsysteem van Vogelenzang zelf.

Het water uit Mariënduin wordt enerzijds afgevoerd naar Vogelenzang en anderzijds via de Leijbeek en de watergangen op het landgoed Leyduin naar de Leidse Vaart. Het gebied Vogelenzang watert helemaal in het zuiden van de polder ook af op de Leidsche Vaart.

NBW opgave en hydraulische knelpunten

Het watersysteem van Mariënduin en Vogelenzang voldoet aan de normen voor wateroverlast. Het watersysteem is voor het overgrote deel op orde. De huidige peilen zijn in overeenstemming met de gebruiksfuncties.

In het dagelijks beheer doen zich enkele knelpunten voor die het waterbeheer in beide gebieden ondoelmatig en inefficiënt maken:

- Het inlaatregime van Mariënduin en Vogelenzang is te rigide, waardoor er veel meer water wordt ingepompt dan noodzakelijk;
- Door het gebrekkig functioneren van een deel van peilregelende kunstwerken is de waterverdeling over de verschillende zijsloten in Vogelenzang niet mogelijk, waardoor het inlaatwater niet kan komen waar het nodig is;
- In de polders is sprake van achterstallig onderhoud: stuwen vertonen betonrot, primaire watergangen zijn niet gebaggerd e.d.

Peilvoorstel

In tabel 1 is het peilvoorstel weergegeven voor de peilgebieden. Het minimumpeil is gebaseerd op de richtwaarden voor de drooglegging uit de Nota Peilbeheer en komt bij benadering overeen met de praktijkpeilen in de wintersituatie. Het maximumpeil ligt 20 cm boven het minimumpeil. Deze peilen komen goed overeen met de meting van de praktijkpeilen in het voorjaar van 2014. De peilvoorstellen voor de gedefinieerde peilvakken van Marienduin en Vogelenzang komen daarmee voor het overgrote deel van het gebied overeen met de huidige praktijkpeilen.

M E M O

Gebaseerd op de beschikbare metingen uit het gebied wordt ingeschat dat het peil tijdens waterinlaat (zomer) ca. 20 cm hoger ligt dan zonder inlaat (winter).

In de hogere delen van het gebied wordt met diverse stuwen en stuwend aangelegde duikers zoveel mogelijk water vastgehouden. Om dit maatwerk te kunnen blijven faciliteren wordt voorgesteld voor een deel van Vogelenzang en Mariënduin de Algemene Regel voor peilregulering in hellende gebieden (Algemene Regel 11) van kracht te verklaren. Dit betekent dat in deze gebieden een hoger peil kan voorkomen dan de in Tabel 1 genoemde peilen.

Tabel 1 Peilvoorstel Mariënduin en Vogelenzang

Peilvak	Maximum peil [m NAP]	Minimum peil [m NAP]	Peilvak	Maximum peil [m NAP]	Minimum peil [m NAP]
MARIËNDUIN			VOGELENZANG		
RL-253-1.1	0,80	0,60	RL-258-1.1	-0,25	-0,45
RL-253-1.2	1,10	0,90	RL-258-1.2	-0,15	-0,35
RL-253-1.3	1,50	1,30	RL-258-1.3	0,10	-0,10
RL-253-1.4	1,70	1,50	RL-258-1.4	0,35	0,15
RL-253-1.5	2,00	1,80	RL-258-1.5	0,45	0,25
RL-253-1.6	2,20	2,00	RL-258-2.1	1,30	1,10
RL-253-1.7	3,10	2,90	RL-258-2.2	1,80	1,60
RL-253-2.1	-0,20	-0,40	RL-258-2.3	1,90	1,70
			RL-258-2.4	2,30	2,10
			RL-258-2.5	2,20	2,00

Maatregelen

In het kader van dit peilbesluit hoeven geen peilregulerende kunstwerken gerealiseerd te worden. Om het watersysteem optimaal te benutten en om in zoveel mogelijk omstandigheden aan de gebruikseisen te voldoen, is het noodzakelijk de knelpunten in het dagelijks beheer te verbeteren:

- Veel kunstwerken – stuwen en duikers – in het gebied zijn oud en daardoor beschadigd, scheefgezakt of verrot. Deze moeten vervangen worden;
- Een deel van de in het bos gelegen watergangen kent een baggerachterstand. Om de doorstroming en de waterverdeling te verbeteren, dienen deze watergangen gebaggerd te worden;
- De sturing van de inlaatgemalen laat te wensen over. De capaciteit van de gemalen overtreft de waterbehoefte, waardoor het inlaten een 'pulserend' karakter krijgt. Beide inlaatgemalen zijn in 2013 gereviseerd en deels vervangen, waarbij de capaciteit reeds is teruggebracht tot het minimum dat met de aanwezige installatie technisch mogelijk was. Desondanks valt er in de aansturing nog één en ander te optimaliseren. Zo dient het meetpunt voor het afslagpeil verplaatst te worden naar een locatie dicht bij het uitstroompunt van de pomp.

De hier benoemde maatregelen worden door het Hoogheemraadschap van Rijnland in overleg met beheerders en betrokken eigenaren/bewoners uitgewerkt tot een concreet maatregelenplan. Krediet voor de maatregelen gaat mee in het NBW-verzamelkrediet in het voorjaar van 2015.